

Posudek diplomové práce

Název práce: Teologická úskalí komunikace a poskytování zdravotnické péče u muslimských věřících

Autor práce: MUDr. et Bc. Marcel Hájek Ph.D., FICS

Autor se ve své diplomové práci zhostil tématu, se kterým je skutečně důkladně obeznámen, protože měl (vzhledem ke svému profesnímu zaměření a dosavadním zkušenostem) možnost toto téma mnoho let promýšlet z hlediska teoretických, ale také praktických souvislostí.

Vzhledem k tomu, že autor je profesí lékař, má jeho práce pozoruhodný interdisciplinární rozměr, který jeho práci činí opravdu velmi přínosnou. Svě obsáhlé pojednání zvoleného tématu člení do deseti kapitol. Po úvodním nastínění problematiky se ve druhé kapitole věnuje základním danostem islámské víry a praxe. Ve třetí kapitole zaměřuje pozornost na pojetí zdraví a nemoci v muslimském světě. Čtvrtou kapitolu věnuje problematice rodinných vztahů (v souvislosti s hlavním sledovaným tématem). V páté kapitole se zaměřuje na pojetí sexuality islámské tradici. Kapitola šestá je pak věnována záležitostem spojeným s těhotenstvím a narozením dítěte, dále mužské obřízce, kojení a odstavení dítěte a dalším specifickým otázkám, souvisejícím se sledovaným tématem. V kapitole sedmé zaměřuje autor svou pozornost na problematiku náboženského půstu v islámské tradici, jakož i na předpisy vycházející z islámské víry, které mohou představovat problém v zdravotnické péči. V osmé kapitole pojednává autor pouť do Mekky (jako jeden z pilířů islámu) z hlediska zdravotnických aspektů tohoto náboženského úkonu. V deváté kapitole zaměřuje pozornost na smrt a umírání z hlediska islámu, jakož i na dílčí témata související s touto problematikou, jako je nevyléčitelná nemoc, vražda, eutanázie a předpisy související s pohřbem. Desátá kapitola je pak věnována problematice pitvy a transplantace orgánů z hlediska střetu mezi postupy standardní medicíny a islámskými náboženskými předpisy. Jedenáctá kapitola představuje závěrečné shrnutí (a není tedy samostatnou tematickou jednotou).

Autorova práce obsahuje také seznam relevantní odborné literatury, jakož i slovník nejdůležitějších pojmů a termínů, relevantních z hlediska tematického zaměření práce. Předložená diplomová práce je kvalitním vyzrálým dílem, svědčícím o dlouholeté praktické zkušenosti se sledovanou problematikou, jakož i o důkladném teoretickém promýšlení na rozhraní mezi religionistikou a medicínou.

Její slabinou je v zásadě učebnicový charakter jejího vypracování. Obsahuje například obsáhlé pojednání o základních danostech islámské víry a praxe, které jakoby rekapitulovalo snadno dostupné slovníkové informace (což je materiál, který do diplomové práce nepatří).

Stejně tak horizontální struktura práce, která nenabízí zásadní hierarchii v tematickém rozčlenění, ale pojednává jedno téma vedle druhého (na jedné a téže úrovni), takže je nakonec hlavních kapitol deset (respektive jedenáct) odpovídá spíše přehledové učebnici než struktuře diplomové práce. Autor se také dopustil drobných technických chyb a nedopatření (například v obsahu na samém začátku práce odkazuje na přílohy způsobem, který je matoucí, zdvojuje jeden a tentýž titul a především neodpovídá skutečnému obsahu příloh a jejich členění). Takových nedostatků je v práci více. Na druhé straně je třeba říci, že ačkoli předložená diplomová práce prozrazuje vliv autorova angažmá v jiném projektu (to jest v přípravě popularizující přehledové publikace pro nakladatelství Grada), jsou její kvalita, hloubka ponoru a badatelský přínos tak zřejmé a zásadní, že navzdory vysloveným drobným připomínkám navrhuji hodnocení A.

V Praze, 25. srpna 2016

Pavel Hošek